

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/149/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323203160
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2023:2323203160.2

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P.: A. S., M.. XX.XX.XXXX J. L., M.. XX.XX.XXXX, G. A. Q. F.Á. XXX/XX, P., A. Č. F. P. M., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov - matky: S. P., D.. P., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. F. XXX/XX, P. a otca: T. P., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. U.D. XXXX/X, P., A. Č. Ú. J. Ú. W. M. U., o návrhu navrhovateľov - starých rodičov maloletých detí: J. P., D.. S., M.. XX.XX.XXXX J. S. P., M.. XX.XX.XXXX, G. A. Q. L. XXXX/XX, P., na zverenie maloletých detí do spoločnej náhradnej starostlivosti a o návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie nasledujúceho znenia:

Maloleté deti P.: A. S., M.. XX.XX.XXXX J. L., M.. XX.XX.XXXX sa dočasne ponecháva v starostlivosti navrhovateľov, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 12P/149/2023.

odôvodnenie:

1. Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 13.09.2023 sa navrhovatelia domáhali zverenia maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň nariadenia neodkladného opatrenia.

2. Navrhovatelia svoj návrh odôvodnili tým, že matke s maloletými deťmi pomáhajú už od ich narodenia. Matka maloletých detí, teda dcéra navrhovateľov nedokáže samostatne riadne zabezpečovať starostlivosť a výchovu maloletých detí a z obavy, aby nebol ohrozený ich ďalší fyzický a psychický vývin podali návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a to neodkladným opatrením. Domácnosť matky maloletých detí nie je udržiavaná v čistote a poriadku. Matka deťom v čase pobytu u nej nevarila, deti chodili nepravidelne spať. Matka maloletých detí je dlhodobou užívateľkou omamných a psychotronických látok a viackrát bola na liečení zo závislosti. Maloleté deti bývajú u navrhovateľov zhruba od mája a každodennú starostlivosť vykonávajú výlučne oni. Maloletá A. začala chodiť do prvého ročníka základnej školy a maloletý L. začne navštevovať materskú školu kvôli zdravotným problémom až od októbra. Na základe vyššie uvedených skutočností je v záujme maloletých detí, aby boli zverené do ich náhradnej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením a to do toho času, pokiaľ matka maloletých detí nebude schopná riadne zabezpečovať ich starostlivosť a výchovu, aby ich potreby boli uspokojované na požadovanej úrovni. Otec maloletých detí je toho času vo výkone trestu odňatia slobody a s maloletými deťmi nie je v kontakte. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v záujme maloletých detí navrhli, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého sa maloleté deti zveria do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, a to až do skončenia konania vo veci samej.

3. Súd sa pred nariadením neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu navrhovateľov, so správou kolízneho opatrovníka zo dňa 27.09.2023, s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. XXp/XX/XXXX, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

4. Maloleté deti pochádzajú z druhovského pomeru ich rodičov. Práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom doposiaľ súdom upravené neboli. Uznesením Okresného súdu Galanta č.k. XXP/XX/XXXX - 22 zo dňa 18.07.2022 zastavil konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom z dôvodu, že matka vzala svoj návrh v celom rozsahu späť a konanie žiadala zastaviť. Uznesením č.k. XXP/XX/XXXX - 16 zo dňa 18.05.2022 nariadil sa neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti dočasne zveril do starostlivosti navrhovateľky až do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. XXP/XX/XXXX. Následne uznesením č.k. XXP/XX/XXXX - 160 zo dňa 31.01.2023 tunajší súd zastavil konanie o návrhu navrhovateľky na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko navrhovateľka zobrala svoj návrh späť. Nad maloletým A. J. P., M.. XX.XX.XXXX (súrodeneц maloletých detí) bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. XXP/XX/XXXX - 48 zo dňa 18.09.2023 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Pečeňady, Pečeňady 66, Pečeňady a zároveň bola matka maloletého dieťaťa zviazaná prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Pečeňady, Pečeňady 66, Pečeňady počnúc právoplatnosťou rozsudku. Na pojednávaní konanom dňa 03.10.2023 v konaní sp. zn. XXP/XX/XXXX tunajší súd vyhlásil rozsudok, ktorým návrh matky na zverenie maloletého dieťaťa (A. J.) do jej osobnej starostlivosti zamietol.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 27.09.2023 vyplýva, že vykonal neohlásené šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov v rodine navrhovateľov, ktorí obývajú poschodový rodinný dom, ktorý majú v osobnom vlastníctve. Maloleté deti spia so starou matkou spoločne v detskej izbe na samostatných lôžkach. Domácnosť navrhovateľov je maloletým deťom veľmi dobre známa. Dňa 24.08.2023 úrad vykonal neohlásené šetrenie v domácnosti matky maloletých detí, ktoré bolo vykonané za účelom návrhu ohľadom maloletého syna A. J., M.. XX.XX.XXXX, ktorý je toho času v Centre pre deti a rodiny Pečeňady. Počas šetrenia sa v domácnosti zdržiavala matka maloletých detí, stará matka maloletých detí a maloleté deti A. S. a L.. Matka počas šetrenia uviedla, že o J. bojovať nebude. V byte bol veľký neporiadok, na zemi v kuchyni a v obývačke boli fľaše s tvrdým, cigaretové ohorky, v kuchyni sa nachádzali potraviny, ktoré už mali znaky začínajúcej hniloby, bol tak strašný zápach. V obývačke na poličke našli položený lístok na doporučený list, ktorý si matka nevybrala. Stará matka nám uviedla, že jej dcéra nemá občiansky preukaz a ani pas preto si list nemôže vybrať. Na otázku ako bola matka s maloletými deťmi v Chorvátsku od 07.07.2023 do 22.07.2023, ktoré ako uviedla tiež nemajú pas ani občiansky preukaz nevedela odpovedať. Matka maloletých detí počas šetrenia opustila byt bez vysvetlenia a ani sa počas šetrenia nevrátila naspäť domov. Po odchode matky z domácnosti starostlivosť o maloleté deti zabezpečila stará matka, ktorej úrad navrhol, aby si maloleté deti zobrala do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka s maloletým L. navštevuje Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Maják v Seredi. Taktiež navštevujú ambulanciu pedopsychiatra L.. U. v Trnave, L.. P. gastroenterológa v Trnave a ambulanciu klinickej psychológie L.. T., U.. v Galante. V domácnosti starých rodičov má maloletý nastavený režim. Navrhovateľka uviedla, že naďalej prevádzkuje vlastný obchod s oblečením, kde zamestnáva jednu predavačku. Jej čistý mesačný príjem po odrátaní všetkých výdavkov predstavuje sumu približne 1000,- Eur. Navrhovateľ je zamestnaný ako SZČO ako automechanik, s mesačným príjmom cca 2000,- Eur. Celkové mesačné náklady na domácnosť predstavujú náklady vo výške 500,- Eur (elektrická energia, voda, plyn, internet, TV). Navrhovatelia hradia mesačné náklady na bývanie aj svojej dcéry (matke maloletých detí), nakoľko jej poskytli byt v ktorom býva. Maloletá A. S. navštevuje 1. ročník Základnej školy T., kde navštevuje školskú jedáleň a školský klub detí. Maloletý L. momentálne nenavštevuje žiadnu materskú školu, nakoľko stále u neho pretrváva problém s vyprázdňovaním, od októbra by mal navštevovať MŠ R. F. v P. na poldňa. Obe maloleté deti sú v evidencii všeobecného lekára pre deti a dorast L.. B. v Seredi. Toho času sú obe maloleté deti zdravé, bez zdravotných problémov. V prípade potreby lekára s nimi navštevuje ich stará matka. Navrhovateľke s maloletými deťmi taktiež vypomáha stará matka maloletých detí zo strany otca, ktorá je však veľmi časovo vyťažená. Vzhľadom na nízky vek maloletých detí a ich rozumovú schopnosť, nebolo možné s nimi vykonať pohovor. Matka podľa vyjadrenia navrhovateľky s náhradnou osobnou starostlivosťou jej maloletých detí súhlasí. Navrhovatelia priznali, že matka maloletých detí je dlhodobou užívateľkou omamných látok. Nakoľko matka maloletých detí nevie zabezpečiť riadnu starostlivosť o svoje deti a je tu predpoklad, že by bol ohrozený fyzický a psychický vývin maloletých detí, úrad súhlasí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom. Pravidelnými šetreniami bolo zistené, že maloleté deti nemajú u svojej matky pravidelný denný režim a nakoľko

maloletá A. S. nastúpila do 1. ročníka ZŠ, je potrebná zvýšená každodenná starostlivosť a výchova, ktorú im navrhovatelia vedia zabezpečiť.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

9. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

16. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

17. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na

splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

18. Súd v danej veci rozhodoval o návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd maloleté deti dočasne ponechal v ich osobnej starostlivosti, a to až do skončenia konania vo veci samej.

19. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, tvrdení v ňom obsiahnutých a zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 27.09.2023 mal súd dostatočne osvedčené, že sú tu dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže existuje naliehavosť a nevyhnutnosť dočasného ponechania maloletých detí v starostlivosti navrhovateľov, nakoľko starostlivosť o maloleté deti aktuálne zabezpečujú navrhovateľov, v ktorej domácnosti sa maloleté deti zdržiavajú. Matka maloletých detí je dlhodobou užívateľkou omamných látok, nevie zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti, pričom podľa vyjadrenia navrhovateľky uviedla, že súhlasí so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. V domácnosti matky bol v čase šetrenia pomerov veľký neporiadok, na zemi v kuchyni a v obývačke boli fľaše s tvrdým alkoholom, cigaretové ohorky, v kuchyni sa nachádzali potraviny, ktoré už mali znaky začínajúcej hniloby. Matka maloletých detí počas šetrenia opustila byt bez vysvetlenia, v čase šetrenia sa ani nevrátila späť domov, maloleté deti nechala v byte, ktorým starostlivosť po odchode matky z domácnosti zabezpečila stará matka. Otec maloletých detí sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde by sa mal nachádzať do 16.08.2024. Uvedené osvedčuje, že tu existuje naliehavosť a nevyhnutnosť dočasného zverenia maloletých detí do starostlivosti inej fyzickej osoby. Navrhovatelia majú vytvorené vhodné bytové, sociálne a ekonomické podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, pričom s maloletými deťmi majú vytvorený dobrý vzťah. Nakoľko sa maloleté deti zdržiavajú v ich domácnosti a títo sa o ne spoločne starajú, pričom aktuálne nie je predpoklad navrátenia detí do starostlivosti ich rodičov, má súd za to, že vydanie neodkladného opatrenia je v najlepšom záujme maloletých detí. Uvedené skonštatoval aj kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že maloletým deťom je zo strany navrhovateľov zabezpečená riadna starostlivosť na výbornej úrovni. Na základe uvedeného sa súd stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, aby navrhovatelia mali jednoznačný právny titul, ktorý ich oprávňuje poskytovať maloletým deťom starostlivosť. Súd má za to, že takéto rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletých detí.

20. Súd záverom poznamenáva, že všetky navrhovateľmi tvrdené skutočnosti bude súd skúmať a dokazovať v konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.